

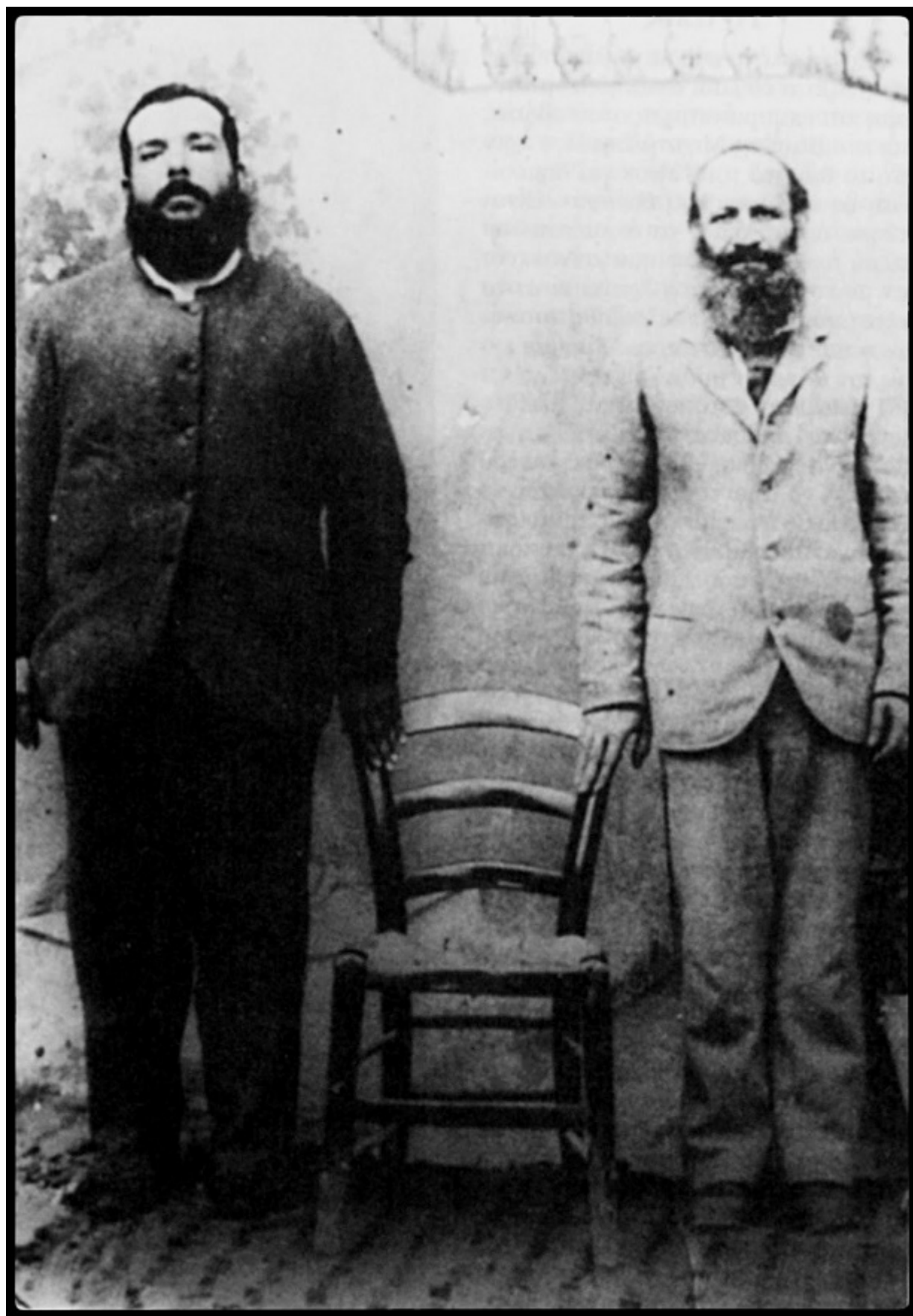
Ο Ιερώνυμος Βαρλαάμ στη Σχολή της Μύρτου

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση:<http://www.pemptousia.gr/?p=35561>]

Φαίνεται όμως ότι τα εχθρικά αισθήματα ήσαν αμοιβαία, γι' αυτό και όταν ο Ιερώνυμος εξεδήλωσε την πρόθεση του να παραιτηθή για τον πιο πάνω λόγο οι Λατίνοι κληρικοί και μοναχοί που διηύθυναν την Σχολή, τον έπαυσαν αμέσως και διόρισαν άλλον στη θέση του. Είναι χαρακτηριστικά τα όσα σχετικά έγραφε σε επιστολή του προς ελληνομαθή φίλον του Λατίνον κληρικό στη Λευκωσία: «Φαίνεται ότι προς τοις άλλοις και η μνησικακία ενδιαιτάται εν τοις Λατινικοίς Μοναστηρίοις... Αλλά και πόθεν αύτη [η μνησικακία των] προς εμέ; Διότι αγογγύστως εν τω τελευταίω έτει, προσποιούμενος τον βλάκα, τον αναίσθητον, τον αφιλότιμον, κατέπινον τα μέχρι στεφάνης δηλητηριώδη ποτήρια προς ουδένα άλλον ανακοινούμενος ους υπέφερον εξευτελισμούς η προς εμαυτόν και μόνον; 'Η διοτι είδον παραγκωνιζοέενον εμαυτόν χάριν κόλακος χαμερπούς.... μειδιών δε και ευμενώς εξεφραζόμην περί των δημίων μου τοις ερωτώσι με την αιτίαν της υπ' άλλου αντικαταστάσεως μου; Διοτι μη προειδοποιηθείς περί της παύσεως μου, απεπέμφθην, έτη όλα υπηρετήσας, και αυτού εστερημένος του οβολού. 'Η διότι, καλώς γινώσκων τα όσα ετεκταίνοντο κατ' εμού εν τω ιερώ εκείνω ενδιαιτήματι... εσιώπων...»

Ο Ιερώνυμος Βαρλαάμ δεξιά (1885-90) με το μαθητή του Δημήτρη Λιπέρτη
(πηγή:<http://anemourion.blogspot.gr/>)

Τον ίδιο χρόνο, 1880, ο Σχολάρχης Λάρνακος και παλαιός δάσκαλος του Ιερωνύμου Χρύσανθος Ιωαννίδης, εξελέγη Μητροπολίτης Κυρήνειας (1880-1889) και εγκαταστάθηκε στην Ι. Μονή Αγίου Παντελεήμονος Μύρτου, σε πτέρυγα της οποίας εστεγάζετο τότε η Μητρόπολις Κυρήνειας. Από τον πρώτο εκείνο χρόνο της αρχιερατείας του ο Χρύσανθος ίδρυσε Σχολή και κάλεσε τον Ιερώνυμο να την αναλάβει. Ο Ιερώνυμος δέχθηκε την πρόσκληση και μετέβη στη Μύρτου όπου δίδαξε στη Σχολή αυτή για δύο χρόνια (1880/81 και 1881/82).

Οι σχέσεις του Ιερωνύμου με τον Ορθόδοξο και λόγιο εκείνο Μητροπολίτη περιγράφονται από τον ίδιο σε επιστολή του προς την Αγγελική Βαρλαάμ-Γονέμη στην Κέρκυρα: «Ολίγας ημέρας μετά την παύσιν μου [από τη Σχολή των Λατίνων], προσεκαλούμην εις την Μητρόπολιν Κυρηνείας υπό του Επισκόπου ταύτης, Ορθοδόξου εννοείται, όπου και edίδαξα εις την ενταύθα σχολήν επί δύο έτη, προτιμηθείς πολλών άλλων Ορθοδόξων ως ελληνικότερα τούτων φρονών. Ο επίσκοπος ούτος, Μητροπολίτης Κυρηνείας Χρύσανθος, ος και εχρημάτισε διδάσκαλος μου, και μεθ' ου συνέτρωγον και συνεμελέτων μέχρι μεσονυκτίου, δύναται να πληροφορηση υμάς περί εμού και περί των προς τον Ελληνισμόν αισθημάτων μου.

Μετά δύο δ' έτη κατηρχόμην πάλιν εις Λάρνακα, προς μεγίστην του εναρέτου τούτου Μητροπολίτου λύπην, ος θερμώς με παρεκάλει να μη εγκαταλείψω την υπ' αυτού νεοσύστατον σχολήν, μηδ' αποστερήσω αυτόν της ευχαριστήσεως του να έχη παρ' αυτώ ένα, ον φιλοστόργως ηγάπα...»

Η διετής θητεία του Ιερωνύμου στη Σχολή της Μύρτου άφησε άριστες εντυπώσεις. Όπως έγγραφε στον αδελφό του Πέτρο στη Λάρνακα: «Άπαντες οι χωρικοί λίαν λυπούνται οτι δεν σκοπεύω να μείνω πλέον, και τούτο διότι και εκ τίνων πλησιοχώρων εν οίς υπήρχον σχολεία, απέπεμψαν τους διδασκάλους, συμφωνήσαντες μετά των εν Μύρτω χωρικών να στέλλωσι τα τέκνα των εις το σχολεόν μου».

Ο Κυρηναίος Χρυσάνθος Ιωαννίδης, λόγω της ήπιας στάσης του έναντι των Άγγλων (ήταν εκ χαρακτήρος φιλειρηνικός, γλυκός και μειλίχιος, σεμνός και ευγενής) αντιμετώπισε πολεμικήν από εκπροσώπους της αδιάλλακτης έναντι των Άγγλων πολιτικής, πίσω από τους οποίους βρισκόταν ο τότε Διάκονος και ιεροδιδάσκαλος Κύριλλος Παπαδοπουλλος (ο μετέπειτα Κυρηναίος 1889-1893, Κιτίου 1893-1909 και Αρχιεπίσκοπος 1909-1916). Επιπλέον, ο Χρυσάνθος κατηγορήθηκε και για το διορισμό του Ρωμαιοκαθολικού Ιερώνυμου Βαρλαάμ στη Σχολή της Μύρτου, αλλά το θέμα δεν φαίνεται να είχε συνέχεια όταν οι παράγοντες της περιοχής γνώρισαν από κοντά τον Ιερώνυμο.

Ο Χρυσάνθος Ιωαννίδης διατήρησε αλληλογραφία με τον Ιερώνυμο μέχρι το 1889 οπότε μετετέθη στη Μητρόπολη Κιτίου. Στο Αρχείο Ιερ. Μ. Βαρλαάμ σώζονται 31 επιστολές του, στις οποίες είναι έκδηλη η βαθειά αγάπη και εκτίμηση του Ορθοδόξου εκείνου Επισκόπου προς τον τύποις μεν Ρωμαιοκαθολικό αλλά στην ουσία ελληνολάτρη και ορθοδοξόφιλο Ιερώνυμο Βαρλαάμ.

Πριν ακόμη λήξει το δεύτερο σχολικό έτος στη Σχολή της Μύρτου, έγιναν στον Ιερώνυμο προτάσεις από τους Λατίνους πατέρες να επανέλθει στη Σχολή τους στη Λάρνακα. Του πρότειναν επίσης θέση στη Σχολή τους στη Λευκωσία. Ο Ιερώνυμος απέρριψε και τις δύο προτάσεις. Φαίνεται ότι η απουσία του στοίχισε στη Σχολή τους γι' αυτό και έδειχναν έτοιμοι να δεχθούν τον όρο του (να γίνουν πάλι δεκτοί και οι Ελληνοπαίδες), αλλά εξακολουθούσε να αντιδρά σ' αυτό ο Λατίνος Πατριάρχης Ιεροσολύμων, ως προιστάμενος της εν Κύπρω Λατινικής Εκκλησίας.

Με τη λήξη του δευτέρου σχολικού έτους (καλοκαίρι 1882) επανήλθε στη Λάρνακα, και ανέλαβε θέση γραμματέα στον ακμάζοντα εμπορικό Οίκο των Αδελφών Δημητρίου όπου εργάστηκε για δύο χρόνια.

Τον Μάρτιο του 1884 επανήλθε, τελικά, στη διδασκαλική θέση του αφού έγινε δεκτός από τους Λατίνους ο όρος του για επάνοδο των Ελληνοπαίδων στη Σχολή. Τη θέση αυτή του Ελληνοδιδασκάλου εκράτησε, με κάποια μικρή διακοπή στο ενδιάμεσο, μέχρι και την πρώτη δεκαετία του 20ου αιώνα. Δίδασκε επίσης τρεις φορές την εβδομάδα και στο Ελληνικό Παρθεναγωγείο, καθώς και σε ιδιαίτερα μαθήματα.

Σ' όλα αυτά τα χρόνια αναδείχθηκε πραγματικός μύστης των Ελληνικών Γραμμάτων, μελετώντας με πάθος τους αρχαίους κλασσικούς και συγγράφοντας διάφορες μελέτες. Έγραφε χαρακτηριστικά σε επιστολή του προς τον Αθανάσιο Σακελλάριο στην Αθήνα: «Εγώ ουδέποτε παύω καταγινόμενος εν τη θεία των Πλατώνων και Ομήρων γλώσση, εν τη βασιλίδι ταύτη των γλωσσών..»

Στις 29/6/1884 πέθανε η μητέρα του Ελένη Μ. Βαρλαάμ, αφού υπέφερε για δυο χρόνια με καρκίνο. Η κηδεία της έγινε στον ι. ναο Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου, χοροστατούντος του Μητροπολίτου Κιτίου Κυπριανού Οικονομίδη (1868-1886), παρουσία ιερέων και πλήθους κόσμου. Η συμμετοχή του Κιτίου Κυπριανού στο πένθος της οικογένειας έγινε αιτία να αναπτυχθεί μεταξύ αυτού και του Ιερωνύμου αμοιβαία αγάπη και εκτίμηση.

Ο θάνατος της υπεραγαπημένης μητέρας υπήρξε καίριο ψυχικό τραύμα για τον Ιερώνυμο. Έγινε ακόμη αιτία για να εγκαινιάσει την Ιερεμιάδα του, το προσωπικό του Ημερολόγιο στο οποίο, κρυφά από τους γύρω του, άφηνε τον εαυτό του να εκφράζει τα συναισθήματα του. Μετά το θάνατο της μητέρας έμεινε μόνος στο πατρικό σπίτι: οι γονείς είχαν πεθάνει, η αδελφή του Μαρίτσα είχε προ πολλού κάμει δική της οικογένεια, ο Αντώνιος είχε προ ετών δολοφονηθεί, ενώ ο μικρότερος αδελφός του Πέτρος βρισκόταν εγκατεστημένος στη Λευκωσία όπου δίδασκε Ελληνικά, Ιταλικά και Αγγλικά στην εκεί Σχολή των Λατίνων.

[Συνεχίζεται]